

Załącznik numer 1 do SIWZ
BDG-V.2611.6.2020.KK

SZCZEGÓŁOWY OPIS PRZEDMIOTU ZAMÓWIENIA

(zwany dalej „SOPZ”)

na wykonanie analizy ex-ante pn.:

Możliwość realizacji projektów w obszarze innowacyjności przy wykorzystaniu instrumentów finansowych w perspektywie finansowej UE 2021 – 2027

I. Przedmiot zamówienia

Przedmiotem zamówienia jest wykonanie analizy ex-ante pn. Możliwość realizacji projektów w obszarze innowacyjności przy wykorzystaniu instrumentów finansowych w perspektywie finansowej UE 2021 – 2027, zwanej dalej analizą.

Zakres analizy opisany został w pkt III-VIII niniejszego dokumentu.

II. Uzasadnienie realizacji analizy

W przypadku programów finansowanych ze środków strukturalnych w ramach polityki spójności Unii Europejskiej państwa członkowskie wykorzystują wkład z funduszy, aby zapewnić beneficjentom wsparcie w formie dotacji, nagród lub instrumentów finansowych, bądź też ich kombinacji.

Zgodnie z projektem nowego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, instrumenty finansowe mają być główną formą wspierania inwestycji rentownych finansowo (przynoszących dochody lub dających oszczędności) i które nie otrzymują wystarczającego finansowania ze źródeł rynkowych.

Jednym z najważniejszych celów wyznaczonych dla polityki spójności w okresie 2021 – 2027 jest cel: „Bardziej inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej” (dalej: CP1). Ma być on realizowany poprzez:

- poprawę zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystanie zaawansowanych technologii;

- zwiększenie wzrostu i konkurencyjności MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne;
- rozwijanie umiejętności dla inteligentnej specjalizacji, przemian przemysłowych i przedsiębiorczości.

Powyższe zadania będą realizowane w ramach nowego programu krajowego, który w okresie 2021-2027 zastąpi Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014-2020 jako główne źródło wspierania rozwoju innowacyjności gospodarki ze środków UE.

Inwestycje mające na celu wspieranie innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej powinny być wspierane w nowym programie z wykorzystaniem różnych dostępnych form finansowania, w tym instrumentów finansowych. Wybór odpowiedniej formy wsparcia dla danego rodzaju inwestycji powinien być oparty na rzetelnej analizie potencjalnej dochodowości inwestycji, ryzyka dla podmiotów finansujących oraz niewystarczającego finansowania ze źródeł rynkowych (luka finansowa).

Podobnie jak w okresie 2014 – 2020, w nowej perspektywie finansowej podjęcie decyzji o finansowaniu środków wspierających przez instrumenty finansowe powinno zostać oparte na analizie ex ante. Powinna ona obejmować przynajmniej następujące elementy:

- rekomendowaną kwotę wkładu z programu do instrumentu finansowego i oczekiwany efekt mnożnikowy;
- rekomendowane oferowane produkty finansowe, w tym ewentualną potrzebę zróżnicowanego traktowania inwestorów;
- rekomendowaną docelową grupę ostatecznych odbiorców;
- oczekiwany wkład instrumentu finansowego w osiągnięcie celów szczegółowych.

III. Cel analizy

Celem głównym analizy ex-ante jest ocena możliwości wykorzystania instrumentów finansowych do wspierania inwestycji w obszarze innowacyjności w ramach programu krajowego korzystającego z finansowania UE w ramach CP1, w tym oszacowanie wielkości luki finansowej.

IV. Szczegółowe cele analizy

1. Oszacowanie luki finansowej w obszarze innowacyjności, która może być częściowo zniwelowana przy pomocy różnych instrumentów wdrażanych w ramach programu krajowego.

2. Określenie, w których spośród wskazanych przez Zamawiającego poniższych obszarach związanych z innowacyjnością zasadne jest zastosowanie instrumentów finansowych:
 - a. infrastruktura badawczo-rozwojowa przedsiębiorstw;
 - b. projekty badawczo-rozwojowe realizowane przez przedsiębiorstwa;
 - c. wdrożenia innowacji, w tym wyników prac badawczo-rozwojowych;
 - d. inwestycje produkcyjne, w szczególności MSP oraz firm spełniających definicję *small-mid caps*.
 - e. Internacjonalizacja przedsiębiorstw (ekspansja na rynki międzynarodowe).
3. Przedstawienie propozycji zastosowania instrumentów finansowych w obszarach wskazanych w pkt 2 wraz z głównymi założeniami ich strategii inwestycyjnych uwzględniających m.in. rodzaj finansowanych przedsiębiorstw (małe, średnie, *small mid-caps*, duże) oraz rodzajów produktów finansowych (kapitałowych, quasi-kapitałowych, gwarancyjnych).
4. Ocenę, czy efektywne wdrażanie proponowanych poszczególnych instrumentów wymaga zróżnicowanego poziomu traktowania inwestorów (instrumenty powinny być wdrażane z/bez pomocy publicznej).
5. Oszacowanie możliwego do osiągnięcia mnożnika finansowego, tj. wartości kapitału prywatnego, jaki może zostać pozyskany (i na jakim poziomie) do finansowania inwestycji w ramach poszczególnych instrumentów finansowych.
6. Przedstawienie rekomendacji w zakresie struktury wdrażania proponowanych instrumentów finansowych (z wykorzystaniem/bez wykorzystania funduszu funduszy) oraz sposobu ich wdrażania (jako oddzielny blok finansowy w ramach danej instytucji lub w formie odpowiedniej osoby prawnej).
7. Ocena zasadności i możliwości łączenia proponowanych instrumentów finansowych ze wsparciem w postaci dotacji wraz z propozycjami montażu finansowych.
8. Przedstawienie rekomendacji w zakresie rodzajów projektów, które nie kwalifikują się do finansowania poprzez instrumenty finansowe i w przypadku których powinno być utrzymane finansowanie z wykorzystaniem bezzwrotnych dotacji.

V. Pytania badawcze

- 1) Czy na rynku istnieje luka finansowa (kapitałowa, dłużna) w zakresie finansowania inwestycji w obszarze innowacji oraz jaka jest jej szacunkowa

wielkość? Jakich rodzajów projektów oraz rodzajów podmiotów problem niewystarczającego finansowania rynkowego dotyka najbardziej?

- 2) W których spośród wskazanych przez Zamawiającego obszarach uzasadnione jest zastosowanie instrumentów finansowych? Jakie rodzaje instrumentów finansowych będą najodpowiedniejsze dla poszczególnych rodzajów projektów oraz rodzajów przedsiębiorstw, z uwzględnieniem:
 - a. instrumentów kapitałowych (fazy: seed/early stage/later stage);
 - b. instrumentów quasi-kapitałowych (w tym equity mezzanine, debt mezzanine);
 - c. instrumentów gwarancyjnych (gwarancje indywidualne/portfelowe).
- 3) Jakiej wielkości środki finansowe z programu operacyjnego należy przeznaczyć na poszczególne instrumenty finansowe?
- 4) W jaki sposób zwiększyć wartość kapitału prywatnego, który uzupełni środki publiczne w finansowaniu innowacyjnych inwestycji poprzez instrumenty finansowe? W których instrumentach wskazane jest zastosowanie pomocy publicznej, a które powinny być realizowane na zasadach rynkowych (równe traktowanie inwestora publicznego i inwestorów prywatnych)?
- 5) Biorąc pod uwagę doświadczenia i wnioski z wdrażania instrumentów finansowych w okresach 2007 – 2013 oraz 2014 – 2020 jaka będzie najwłaściwsza struktura/forma wdrażania poszczególnych instrumentów finansowych? W jakich przypadkach zasadne jest wykorzystanie struktury z funduszem funduszy i pośrednikami finansowymi, a kiedy to Instytucja Zarządzająca powinna bezpośrednio wybierać pośredników?
- 6) Jaki jest rekomendowany sposób wdrażania proponowanych instrumentów finansowych? Dla jakiego rodzaju instrumentu właściwszy będzie oddzielny blok finansowy w ramach instytucji finansowej, a dla jakiego wskazane jest utworzenie osobnego podmiotu (np. funduszu inwestycyjnego w rozumieniu ustawy o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnym funduszami inwestycyjnymi)?
- 7) Biorąc pod uwagę przepisy zawarte w projekcie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego czy zasadne jest łączenie wsparcia z instrumentów finansowych oraz wsparcia dotacyjnego? Jakiego rodzaju projekty mogłyby być finansowane z użyciem zwrotnych i bezzwrotnych form wsparcia? Jak powinien zostać

zaprojektowany taki instrument (cel finansowania, grupa docelowa, proporcja pomiędzy częścią zwrotną i dotacyjną)?

- 8) Jakie są obszary wsparcia/rodzaje projektów/rodzaje beneficjentów, w przypadku których powinno zostać utrzymane finansowanie z wykorzystaniem dotacji? Z jakiego powodu takie projekty nie kwalifikują się do wsparcia poprzez instrumenty finansowe?

VI. Metodyka analizy

Dobór metod, za pomocą których przeprowadzana będzie analiza musi odpowiadać zakresowi badania.

Poniżej podany został minimalny zakres podstawowych technik badawczych, zaś szczegółowe rozstrzygnięcia dotyczące poniższych oraz zaproponowanych przez Wykonawcę metod badawczych muszą być przedstawione w ofercie Wykonawcy.

Minimalny zakres metod badawczych i analitycznych:

1. Analiza danych zastanych

- projekt rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego objętych zakresem wspólnych ram strategicznych oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Spójności;
- raporty ewaluacyjne POIR dostępne na stronach IZ PO IR oraz NCBR, PARP, BGK;
- literatura naukowa obejmująca zagadnienia związane z szacowaniem luki finansowej, źródłami finansowania przedsiębiorstw, instrumentami wspierania innowacyjności;
- analizy, raporty, opracowania dotyczące innowacyjności, finansowania przedsiębiorstw (np. raporty NBP, Invest Europe, KE, EBI/EFI, OECD, Bank Światowy, PFR);
- materiały z prac grupy roboczej przygotowującej nowy krajowy program operacyjny w obszarze innowacyjności;
- wyniki badania zamówionego przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej pn. *Opracowanie metodologii szacowania potrzeb finansowych*

oraz luki finansowej w obszarach polityki rozwoju wraz z pierwszym oszacowaniem.

2. Wywiady indywidualne

- z przedstawicielami instytucji zaangażowanych we wdrażanie POIR 2014-2020 (IZ, NCBR, MR, PARP, BGK, PFR Ventures) – co najmniej 6 wywiadów;
- z przedstawicielami podmiotów biorących udział w realizacji instrumentów finansowych POIR (banki, fundusze venture capital) – co najmniej 8 wywiadów;
- z ekspertami z zakresu różnych rodzajów finansowania przedsiębiorstw, w tym z organizacji branżowych, np. PSIK, ZBP i inne – co najmniej 2 wywiady.

3. Warsztat z udziałem podmiotów określonych w pkt 2

VIII. Harmonogram realizacji analizy

Realizacja poszczególnych etapów badania przebiegać będzie zgodnie z harmonogramem:

a) **Raport metodologiczny** – projekt raportu metodologicznego w terminie **17 dni** kalendarzowych od zawarcia umowy, raport metodologiczny w terminie **30 dni** kalendarzowych od zawarcia umowy, zawierający następujące elementy:

- identyfikację obszaru badawczego i ewentualne uszczegółowienie pytań ewaluacyjnych;
- metodologię planowanego badania;
- sposoby zbierania danych i proponowane techniki badawcze;
- dokładny opis organizacji pracy badawczej z podziałem, jakie elementy ewaluacji będą w pierwszej kolejności rozpatrywane (harmonogram badania);
- listę dokumentów/wykorzystywanych źródeł danych, z którymi Wykonawca w związku z wykonywanym badaniem ewaluacyjnym chce się zapoznać na dalszych etapach prac;
- dane osób wyznaczonych przez Wykonawcę do kontaktu z Zamawiającym;
- podział zadań i odpowiedzialność określonych osób za poszczególne elementy projektu.

Zamawiający zgłosi uwagi do projektu raportu w terminie do **6 dni** kalendarzowych od otrzymania projektu raportu.

Ponadto, Wykonawca będzie przekazywał Zamawiającemu do akceptacji narzędzia badawcze planowane do wykorzystania na poszczególnych etapach badania, nie później jednak niż 7 dni kalendarzowych przed ich zastosowaniem.

b) **Projekt raportu końcowego** – w ciągu **100** dni kalendarzowych od daty podpisania umowy, zawierający:

- streszczenie raportu w języku polskim i angielskim – nie więcej niż 5 stron A4;
- spis treści;
- wprowadzenie;
- opis wyników badania;
- wnioski i rekomendacje;
- aneksy, w tym aneksy przedstawiające zestawienia i analizę danych, opis zastosowanej metodologii, źródła informacji wykorzystywanych w badaniu (np. transkrypcje wywiadów).

Zamawiający przekaże uwagi w terminie **14** dni od dostarczenia projektu raportu końcowego.

c) **Ostateczna wersja raportu końcowego** – w ciągu **120** dni kalendarzowych od dnia podpisania umowy.

Wszystkie raporty muszą być przygotowane w języku polskim (za wyjątkiem streszczenia raportu końcowego, które zostanie przygotowane również w języku angielskim).

W raporcie metodologicznym i końcowym Wykonawca musi zamieścić flagę Rzeczypospolitej Polskiej, logo UE i PO IR oraz informację, że raport powstał w ramach projektu współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Wykonawca będzie dostarczał raporty w wersji elektronicznej.

Produkty badania muszą być zgodne z *Wytycznymi w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z*

niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach Funduszy Unijnych na lata 2014-2020 - Załącznik nr 2 Standardy dostępności dla polityki spójności 2014-2020 – Dział VI. Standard cyfrowy – Rozdział 3. Dokumenty elektroniczne.

Wymagania Zamawiającego dotyczące raportu końcowego:

- informacje oraz dane zawarte w raporcie są wolne od błędów rzeczowych i logicznych,
- raport jest zgodny z zapisami szczegółowego opisu przedmiotu zamówienia, oferty wykonawcy, raportu metodologicznego,
- streszczenie raportu w sposób syntetyczny przedstawia cel badania, jego zakres, zastosowaną metodologię oraz wszystkie najważniejsze wyniki i rekomendacje,
- przedstawione w raporcie wyniki stanowią odzwierciedlenie zebranych w badaniu danych,
- raport końcowy nie sprowadza się jedynie do cytowania, referowania (streszczenia) uzyskanych danych i odpowiedzi respondentów, a zawiera w każdej części / rozdziale podsumowania, analizę i interpretację danych, wnioski w ramach wszystkich zastosowanych metod badawczych,
- raport zawiera odpowiedzi na wszystkie postawione pytania ewaluacyjne,
- rekomendacje zostały sformułowane do wszystkich istotnych wniosków, i w sposób logiczny wynikają z tych wniosków,
- raport końcowy zapewnia anonimowość respondentom biorącym udział w badaniu,
- raport został sporządzony poprawnie pod względem stylistycznym i ortograficznym, zgodnie z regułami języka polskiego (rekomendowane jest poddanie raportu korekcie językowej, stylistycznej oraz edytorskiej, itp.),
- raport jest uporządkowany pod względem wizualnym, tzn. formatowanie tekstu oraz rozwiązania graficzne (tabele, grafy, mapy oraz inne narzędzia prezentacji informacji) zastosowane zostały w sposób jednolity oraz powodujący, że raport będzie czytelny i przejrzysty,

- raport zawiera spis tabel, wykresów, map, itp. form wizualizacji badanych zjawisk (każda forma wizualizacji posiada tytuł, numerację oraz źródło),
- raport końcowy został przygotowany w formacie umożliwiającym edycję tekstu publikacji,
- pliki bitmapowe (m.in. schematy oraz wykresy) osadzone w tekście publikacji powinny być dostarczone dodatkowo w plikach otwartych (umożliwiających edycję tych plików), np. w formacie *.xls.

Dodatkowo, Wykonawca wraz z raportem końcowym prześle prezentację podsumowującą wyniki badania oraz, na życzenie Zamawiającego, dwukrotnie zaprezentuje wyniki badania - o terminie prezentacji Zamawiający poinformuje w terminie nie później niż na 5 dni roboczych przed planowaną prezentacją.

Preferowane jest przedstawienie kluczowych elementów raportu w formie graficznej lub tabelarycznej, obrazującej najważniejsze wnioski z analizy.